

Utbildningsnämnden

Trender inom gymnasieskolan i Stockholms län och i Nacka

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Storsthlm (f.d. KSL) har sammanställt en rapport om bland annat trender i sökmönster för gymnasieelever i Stockholms län. För de högskoleförberedande programmen ökar Ekonomiprogrammet och Tekniska programmet mycket mellan åren 2011 och 2016, medan Estetiska programmet och Humanistiska programmet minskar. För yrkesprogrammen ökar Vård- och omsorgsprogrammet och Industritekniska programmet, medan Bygg- och anläggningsprogrammet, Hantverksprogrammet och Hotell- och turismprogrammet minskar.

Utbildningsenheten har jämfört sökmönstret i länet med Nackas och konstaterar att skillnaden inte så stor mellan åren 2011 och 2016. Däremot blir skillnaden i sökmönster större mellan åren 2011 och 2017. Störst ökning hade Ekonomiprogrammet och störst minskning hade det Estetiska programmet.

Andelen Nackaelever på yrkesprogram har minskat från 16 till 12 procent de senaste fem åren. Flest Nackaelever väljer att gå ett yrkesprogram i Nacka, följt av Liljeholmen och Gustavsberg.

Ärendet

Storsthlm (f.d. KSL) har sammanställt en rapport om trender i sökmönster för gymnasieskolan i Stockholms län baserad på statistik för åren 2011-2016. Rapporten redovisar sökmönster per program och vilka program som kommer att kräva fler platser för att möta elevernas önskemål om utbildning framöver – antalet gymnasieelever beräknas öka med 20 000 i regionen fram till år 2025. Nackas gymnasieelever förväntas öka med 2 000 fram till år 2030. Rapporten visar också arbetsmarknadens behov av arbetskraft som utbildas på yrkesprogram i ett längre perspektiv, till år 2025. Arbetsmarknadens behov

baserar sig på en sammanställning av Länsstyrelsen i Stockholms län. Storsthlm's rapport visar också den geografiska spridningen av vissa inriktningar där det beräknas finnas en avvikelse mot arbetsmarknadens behov. Utbildningsenheten har sammanfattat rapporten.

Sökmönster högskoleförberedande program åren 2011-2016

De högskoleförberedande program som har fått många fler sökande i länet under perioden är Ekonomiprogrammet och Tekniska programmet. De program som däremot minskar är Estetiska programmet och Humanistiska programmet. Naturvetenskapsprogrammet och Samhällsvetenskapsprogrammet ligger kvar på ungefär samma nivå.

Ökning i procent sedan 2011 	Minskning i procent sedan 2011 	Ungefär samma nivå som 2011
Ekonomiprogrammet + 35	Estetiska programmet - 15	Naturvetenskapsprogrammet
Tekniska programmet + 25	Humanistiska programmet - 35	Samhällsvetenskapsprogrammet

Sökmönster yrkesprogram åren 2011-2016

Det Industritekniska programmet har ökat mest i länet under perioden följt av Vård- och omsorgsprogrammet. Det program som har minskat mest är Bygg- och anläggningsprogrammet följt av Hantverksprogrammet och Hotell- och turismprogrammet.

Ökning i procent sedan 2011 	Minskning i procent sedan 2011 	Ungefär samma nivå som 2011
Barn- och fritidsprogr + ngt	Bygg- och anläggningspr - 45	El- och energiprogr + ngt
Naturbruksprogrammet + 15	Hantverksprogrammet - 30	Handels- & admprogr - 10
Fordon- & transportpr + ngt	Hotell- & turismprogr - 30	Restaurang- & livsmedel - ngt
Vård- och omsorgsprogr + 30		VVS- & fastighetsprogr - ngt
Industritekniska progr + 35		

Önskvärt läge sett ur elevernas perspektiv

Om Stockholmsregionens elever fortsättningsvis väljer på samma sätt som nu kommer antalet platser på samtliga högskoleförberedande program att behöva utökas för att möta elevernas önskemål. För yrkesprogrammen krävs fler platser framför allt på El- och energiprogrammet samt på Vård- och omsorgsprogrammet.

En av orsakerna till att allt färre elever väljer yrkesprogram tros vara att kurser som ger grundläggande behörighet till högskolan ingår inte i grundupplägget. Gymnasieutredningen föreslog därför att ge elever på yrkesprogrammen ökade möjligheter till grundläggande högskolebehörighet. Om riksdagen röstar för regeringens föreliggande förslag så kommer eventuellt de elever som börjar gymnasieskolan år 2019 att göra andra programval.

Prognos arbetsmarknaden på längre sikt i f h t yrkesprogrammen

Program	God arbetsmarknad – bristyrken år 2025	Konkurrens om arbeten	Yrken i balans
BA	Plåtslagare, anläggningsarbetare, murare, golvläggare, snickare på kort sikt		Grovarbetare samt snickare på lång sikt
BF	Fritidspedagoger	Fritidsledare	
EE			Distributionselektriker, elmontör, installationselektriker, larmelektriker
FT	Fordonsmek, lackerare, lastbilsmek		Fordonsmontör och lastbilsförare
HA		Försäljare inom fackhandel och dagligvaror. Konkurrerar med elever från högskoleförbered	Löne- och personalass, controllers
HT		Konkurrerar med elever från högskoleförbered	Flertal yrken, t.ex. receptionist
HV	Frisör och textil design	Florist	
IP	Processoperatörer och svetsare		Maskinoperatörer
NB	Natur och skog	Trädgård	Djurskötare
RL	Bagare, konditor, kock	Köksbiträde, restaurangbiträde	
VF	VVS-montörer och fastighetstekniker		
VO	Skötare och undersköterskor		

Önskvärt läge sett ur arbetsmarknadens perspektiv

För att möta arbetsmarknadens behov framöver behöver fler elever utbildas inom

- Barn- och fritidsprogrammet. Prognosen är att det kommer finnas bristyrken inom utbildningsområdet. Det finns idag ett brett geografiskt utbud av utbildningen i hela regionen.

- Bygg- och anläggningsprogrammet. Prognosen är en stor brist på arbetskraft för vissa inriktningar och inriktningarna är också geografiskt begränsade i regionen. (Utbildningarna är dyra att starta och driva.)
- Fordons- och transportprogrammet. Inriktningarna personbil och transport söks av flest elever. Karosseri och lackering erbjuds bara i södra länet.
- Restaurang- och livsmedelsprogrammet. Prognosen är en stor brist på kompetens år 2025. God geografisk spridning av utbildningarna.
- Vård- och omsorgsprogrammet. Prognosen är en stor brist på kompetens år 2025. Utbildningarna har en god geografisk spridning i regionen.
- VVS- och fastighetsprogrammet. Få elever utbildar sig på inriktningarna fastighet, ventilation och kyl- och värmepumpsteknik. God geografisk spridning för VVS, övriga inriktningar har mycket få elever. Industritekniska programmet. Inriktningarna har begränsad geografisk spridning och tillgängligheten bör därför ses över.

Introduktionsprogrammen

Framför allt har elever på inriktningen språkintrödnktion ökat, men även det individuella alternativet har ökat. Yrkesintrödnktion har ökat något. Preparandutbildningen är oförändrad och antal elever på programinriktat individuellt val har minskat. Uppgifterna avser statistik vid slutantagningen och kan ha förändrats sedan dess.

Gymnasiesärskolan

Cirka 1 100 elever går i gymnasiesärskolan, varav hälften på det individuella programmet. Övriga elever går i ungefärlig fallande ordning på nedanstående nationella program

1. Administration, handel och varuhantering
2. Estetiska verksamheter
3. Hotell, restaurang och bageri
4. Hälsa, vård och omsorg
5. Samhälle, natur och språk
6. Skog, mark och djur
7. Fordonsvård och godshantering
8. Hantverk och produktion

Totalt 37 skolor erbjöd gymnasiesärskoleutbildning vid antagningen 2016. Utbudet är stort men ojämnt fördelat i regionen och ett större utbud finns i Stockholms stad och södra regionen jämfört med norra.

Nackaeleverna

Sökmönster

Utbildningsenheten har jämfört hur Nackaelevernas sökmönster har förändrats mellan åren 2011-2016. Med år 2011 som bas (första året med Lgr11) och ett genomsnitt av de fem följande åren, kan konstateras att skillnaden är liten. Det är endast Teknikprogrammet som

har mer än en procents förändring, och förändringen är två procent. Om jämförelsen görs mellan år 2011 och år 2016, så har Teknikprogrammet fortfarande en tvåprocentig ökning, men även Ekonomiprogrammet ökar, och förändringen är tre procent.

Utbildningsenheten har också jämfört år 2011 med år 2017 och då blir skillnaderna större. Program med en differens som är två procent eller mer är:

Ökning i procent 2011-2017 	Minskning i procent 2011-2017
Ekonomiprogrammet +4	El- och energiprogrammet -2
Naturvetenskapsprogrammet +3	Estetiska programmet -4
Teknikprogrammet +3	

Nackaeleverna följer trenden i länet när det gäller förändrat sökmönster för Ekonomiprogrammet, Teknikprogrammet och Estetiska programmet. Men då är alltså jämförelsen mellan år 2011 och 2017 för Nackaeleverna och mellan år 2011 och år 2016 för länet.

Trenden följs däremot inte när det gäller Naturvetenskapsprogrammet som har fått en tydlig ökning av sökande i år. Även i riket ökade Naturvetenskapsprogrammet mest av de högskoleförberedande programmen i år. Inte heller El- och energiprogrammet följer trenden i länet – Nackaeleverna söker i mindre utsträckning det programmet. De senaste fem åren har andelen Nackaelever på yrkesprogram minskat från 16 procent till 12 procent. I riket ökar andelen elever på yrkesprogram för första gången i år sedan gymnasireformen 2011.

Geografisk belägenhet för de yrkesprogram Nackaeleverna går på

Hösten 2017 går de flesta Nackaelever som har valt ett yrkesprogram på en gymnasieskola i Nacka kommun. Därefter följer Liljeholmen, där flera fristående skolor är belägna, och Gustavsberg. Stockholms innerstads olika stadsdelar följer därefter.

Lotta Valentin
Chef utbildningsenheten

Jill Salander
Expert gymnasieskolan

Källförteckning

2017 Gymnasiebehovet – Trender och kunskap och Storstockholms gymnasierregion;
Storsthlm

Sökande och antagna till gymnasieskolan läsåret 2017/18, Skolverket
Ungdoms- och elevdatabasen i Stockholms län